

subjektívni stránce stačí, že pachateľ nevyhověl príkazu o své újme, ač jej slyšel. Obžalovaný věděl, že výzva směřuje k vyklizení náměstí, neboť slyšel rozkaz tohoto obsahu a smyslu. Když se obžalovaný vrátil na náměstí, shluknutí dosud trvalo, čehož si byl vědom, neboť návrat jeho na toto místo, na němž zůstala většina shromáždění i po výzvě státi, stal se podle obsahu jeho zodpovídání brzy po odchodu z náměstí a zároveň s větším počtem lidí, kteří se tam sbíhali právě po výzvě a přes ni. Nutno proto v tomto jeho návratu na místo a v době shluknutí, spatřovati neuposlechnutí výzvy strážce při shluknutí. V jednání obžalovaného rozsudkem zjištěném spočívá podle toho, co uvedeno, skutková podstata přečinu podle § 283 tr. z.

Čís. 6100.

Vyplýva-li zo zažalovaného deja prísnejšia kvalifikácia činu, než na akú zneje obžaloba, je aj odvolací súd, preskúmavajúci na odvolanie podané v neprospech obžalovaného oslobodzujúci rozsudok súdu prvej stolice, na základe § 418, odst. 1 tr. p. povinný pokračovať podľa § 325, odst. 3 tr. p. a o veci rozhodnúť, jestliže prísnejšie kvalifikovaný čin spadá do oboru jeho pôsobnosti, inak má podľa § 318, odst. 3 tr. p. postúpiť vec k prejednaniu príslušnému súdu; pri tom má odvolací súd dbať aj skutkových okolností, na ktoré žalobca v obžalobe nehľadel, neni-li tým dotknutá totožnosť činu.

(Rozh. zo dňa 11. januára 1938, Zm IV 620/37.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. pre pokus zločinu podvodu podľa §§ 65, 382 tr. z., vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 tr. p., rozsudky oboch súdov nižších stolíc na základe § 34, odst. 1 por. nov. a § 404, odst. 1 tr. p. zrušil a uložil krajskému súdu ako súdu porotnému, aby vo veci jednal a rozhodol.

Z d ô v o d o v:

Na A. bola podaná obžaloba u krajského súdu pre pokus zločinu podvodu podľa §§ 65, 382 tr. z., ktorý vraj spáchal tým, že za tým účelom, aby dosiahol vyplatenie poisťného, dňa 5. apríla 1936 v F. podpálil svoj vysoko poisťný dom, a to takým spôsobom, že v dobe, keď sa nikto v byte nezdržoval, polial zariadenie bytu petrolejom, taktiež na povale odhrnul na dosky nalepenú zem, túto polial petrolejom a okolo toho dal papier, slamu a slamené úle pre včely a tieto veci tiež polial petrolejom. V izbe zo skríne vybral svoje svadobné šaty a kožuch svojej manželky a v obchode nahromadený tovar a tieto veci ukryl na neznámom mieste, potom stiahol záclony a nezisteným spôsobom zapálil predmety v izbe, zamknul dvere do domu a odišiel na divadlo, ktoré sa vtedy hralo, a medzi tým sa rozšírivší oheň poškodil zariadenie bytové, ale súc zavčas spozorovaný bol uhasený tak, že nemohol zničiť celú budovu. A. potom uplatňoval

u poisťovne náhradu škody požiarom spôsobenej a žiadal vyslanie komisie k jej zisteniu. Komisia odhad previedla, avšak poisťné ešte nebolo vyplatené, lebo A. nepredostrel svedectvo nevinnosti.

Krajský súd oslobodil obžalovaného pre nedostatok dôkazov na základe § 326, čís. 2 tr. p. a na základe odvolania verejného žalobcu pojednával o veci vrchný súd ako súd odvolací.

Na odvolacom hlavnom pojednávaní verejný žalobca navrhoval doplnenie dokazovania výpisom z pozemkovej knihy cieľom zistenia, či obžalovaný je vlastníkom zapáleného domu, a v prípade, že by sa dalo zistiť aj bez tohoto doplnenia dokazovania, že obžalovaný není vlastníkom zapáleného domu, navrhol postup podľa § 325, odst. 3 tr. p., lebo v takom prípade by šlo o zločin podpaľáčstva podľa § 422 tr. z.

Odvolací súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výpisom z pozemkovej knihy ako nerozhodný, pretože obsah pozemkovej knihy vraj nemusí zodpovedať skutočnému stavu, avšak zistil, že obžalovaný nebol vlastníkom zapáleného domu a zistil, že hrozilo nebezpečenstvo rozšírenia ohňa na viacej susedných budov.

Zamietol však aj návrh na postup podľa § 325, odst. 3 tr. p. s odôvodnením, že skutkový stav zakladajúci ťažšiu kvalifikáciu činu nebol uvedený v obžalobe pred prvým súdom a odvolací súd nemohol vraj preskúmať skutkový stav rozšírený obžalobou len na odvolacom hlavnom pojednávaní.

Oslobodzujúci rozsudok prvého súdu odvolací súd potvrdil vychádzajúc zo zistenia, že podpálený dom nebol vlastníctvom obžalovaného a preto vraj v jeho konaní, aj keď by bolo dokázané v súhlase s obžalobou, není daná skutková podstata žalovaného zločinu podľa §§ 65, 382 tr. z. a nebolo preto potrebné preskúmať, či sa obžalovaný skutočne dopustil činu uvedeného v obžalobe.

Podľa § 418, odst. 1 tr. p. majú byť ustanovenia hlavy XVIII tr. p. použité primerane i pre odvolacie hlavné pojednávanie a tedy i ustanovenia § 325 tr. p. Primerané použitie tohoto paragrafu tr. p. v odvolacom pokračovaní je vylúčené len zákazom reformationis in peius.

Bol-li prvostupňový rozsudok oslobodzujúci a bol-li napadnutý odvolaním v neprospech obžalovaného, niet nenapadnutého opatrenia prvostupňového súdu, tedy ani kvalifikácie činu vyslovenej súdom, následkom toho není ani odvolací súd viazaný kvalifikáciou obžaloby a posudzuje trestnú vec od základu, to jest posudzuje obžalobu tak, ako ju mal posúdiť súd prvej stolice.

Vyplyva-li tedy zo zažalovaného deja prísnejšia kvalifikácia, je aj odvolací súd na základe § 418, odst. 1 tr. p. a § 15 tr. p. a § 401, č. 1 tr. p. povinný pokračovať v takomto prípade podľa ustanovenia § 325, odst. 3 tr. p. a o veci rozhodnúť, spadá-li ťažšie kvalifikovaný čin do oboru jeho pôsobnosti, inak podľa § 318, odst. 3 tr. p. postúpiť vec príslušnému súdu k prejednávaniu. Pri tom súd má dbať aj skutkových okolností, na ktoré žalobca v obžalobe nehľadel, není-li tým dotknutá totožnosť činu.

Skutková podstata zločinu podľa § 382 tr. z. v prípade podpaľačstva príjde podľa § 422, odst. 2 tr. z. v úvahu len vtedy, keď sa dopustí pachateľ trestného činu tým, že ničí, alebo poškodzuje svoj vlastný poistený majetok, a i to len v takom prípade, keď vlastnosť a poloha podpáleného objektu je taká, že jej podpálenie nespôsobilo nebezpečenstvo ani osobe ani majetku iného.

Kládla-li obžaloba za vinu obžalovanému A. podpálenie domu a zistil-li vrchný súd, že obžalovaný nebol vlastníkom podpáleného domu, a zistil-li ďalej, že podpálením onoho domu cudzí majetok bol ohrozovaný vo veľkom rozsahu, nebola týmito skutkovými okolnosťami, na ktoré obžaloba nehľadela, porušená totožnosť žalovaného činu a bol tu daný skutkový základ pre kvalifikáciu činu podľa § 422 tr. z.

Podľa § 15, čís. 14 zák. čl. XXXIV:1897 má však byť konané hlavné pojednávanie pre zločin podľa § 422 tr. z. pred porotným súdom.

Keď prez to vrchný súd vo veci jednal a meritorne rozhodol, trebárs len potvrdil prvostupňový oslobodzujúci rozsudok, a prvý súd rozhodoval o veci, ktorá hľadiac na skutkové okolnosti zistené vrchným súdom nepatrila do oboru pôsobnosti krajského a vrchného súdu, prekročily oba súdy obor svojej pôsobnosti a spôsobili tak zmätok verejným žalobcom vytýkaný.

Bolo preto treba rozsudky nižších súdov zrušiť z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 tr. p., postupovať podľa § 34, odst. 1 por. nov. a § 404, odst. 1 tr. p. a prikázať vec príslušnému súdu porotnému, aby vec prejednal a rozhodol.

Čís. 6101.

Potvrdil-li pachateľ za tím **prímým účelom**, aby byl druhé osobě vydán výuční list, že se u něho učila živnosti, ač to nebylo pravda, třeba jeho čin podřaditi pod ustanovení § 400, odst. 1 tr. zák. a nikoli pod skutkovou podstatu přestupku podle § 71 tr. zák. přest.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1938, Zm IV 698/37.)

N e j v y š š í s o u d, přezkoumaj trestní věc proti A. a spol., obžalovaným pro zločin podle § 400, odst. 2 tr. z., zmateční stížnost obžalovaného B. zčásti odmítl, zčásti zamítl.

Z d ů v o d ů:

Obžalovaný B. uplatňuje proti rozsudku odvolacího soudu zmateční stížnost z důvodu zmatečnosti podle § 385 tr. ř. bez dalšího bližšího číselného označení.

Námítkou, že po subjektivní stránce není skutková podstata zločinu (správně přečinu) podle § 400, odst. 1 tr. z. dána, ježto obžalovaný B. nevěděl, k jakému účelu použije A. výučního listu, domáhá se stěžovatel,